

Julkaisufoorumi-hankkeen toteutus, lopputulos ja tulevaisuus

Koordinaattori Otto Auranen, TSV

Julkaisufoorumi-seminaari

Helsinki 6.2.2012

Tasoluokittelun kriteerit

- **Taso 1=tieteelliset julkaisukanavat**
  - Erikoistuneet tieteellisten tutkimustulosten julkaisuun, tieteenalan asiantuntijoista koostuva toimituskunta, julkaiseminen edellyttää laadunarviointia (vertaisarviointi), suunnattu ensisijaisesti alan asiantuntijayleisölle
- **Taso 2=johtavat tieteelliset julkaisukanavat**
  - Pääsääntöisesti kansainvälisiä tieteellisiä lehtiä ja kustantajia, joiden toimitus-, kirjoittaja- ja lukijakunta edustaa eri kansallisuuksia, kanavia joissa tutkijat eri maista julkaisevat parhainta tutkimustaan (Huom! Tarkennus tähän 3.2.2012)
- **Taso 3=korkeimman tason johtavat tieteelliset lehdet ja sarjat**
  - Käytännössä kaikki julkaistu tutkimus on korkeinta tasoa omalla tieteen- tai tutkimusalallaan, kattavat tieteen- tai tutkimusala laajemmin, toimituskunnissa tieteen- tai tutkimusalan johtavat tutkijat, julkaisemista näissä lehdissä ja sarjoissa arvostetaan erittäin korkealle

Tasojen osuudet

- Tasolle 1 väh. 80 % kaikista lehdistä/sarjoista per paneeli
- Tasolle 2 max. 20 % kaikista lehdistä/sarjoista per paneeli
- Tasolle 3 max. 25 % tason 2 lehdistä (= 5 % paneelin lehtiluettelon kokonaismäärästä)
  - Taso 3 käyttöön eräiden paneelien aloitteesta
  - Vapaaehtoinen, kaikki paneelit ottivat käyttöön vaikka monet pitivät 2 tasoa riittävänä
- Kirjakustantajista n. 10 % tasolle 2

Toteutus

- Julkaisufoorumi-luokitus kattaa kaikki tieteenalat
- 23 arviointipaneelia, joista jokainen kattaa useampia tieteen- ja tutkimusaloja
  - Alkusyksystä 2010 ehdotukset paneelijäseniksi yliopistoilta, valtion tutkimuslaitoksilta, tiedeseuroilta ja tiedeakatemoilta -> n. 600 ehdotusta
  - Hankkeen ohjausryhmä valitsi paneelien jäsenet lokakuussa 2010
  - Paneelit kutsuivat täydennysjäseniä
  - yhteensä n. 210 panelistia tehnyt arviointia vuoden 2011 aikana
- Useita tietolähteitä, panelistit täydentäneet
  - Lehdet/sarjat: Web of Science, Scopus, Norjan, Tanskan, Australian ja ESF:n (ERIH) luettelot, Arto, TSV
  - Kirjakustantajat: Norjan luettelo

Toteutus

- Paneelit arvioineet yhteensä n. 22 000 julkaisukanavaa
  - Lehtiä ja sarjoja mukana n. 20 000, kirjakustantajia n. 2000
  - Lehtiä ja sarjoja kaikissa tiedonlähteissä yhteensä n. 36 000
- Kullakin paneelilla oma luettelo arvioitavista lehdistä/sarjoista, luetteloiden välillä päällekkäisyyttä
- Kustantajaluettelo yhteinen kaikille paneeleille
- Lehtien ja sarjojen luokittelutasot 1, 2 ja 3
  - Taso 3 vapaaehtoinen, mutta kaikki paneelit valitsivat tason 3
- Kirjakustantajien luokittelutasot 1 ja 2
- Sihteeristön luokitusehdotus paneeleille
  - Lehdet/sarjat: Aiempien arviointien tulokset ja viittausindikaattorit pohjana
  - Kustantajat: Norjan luokitus pohjana

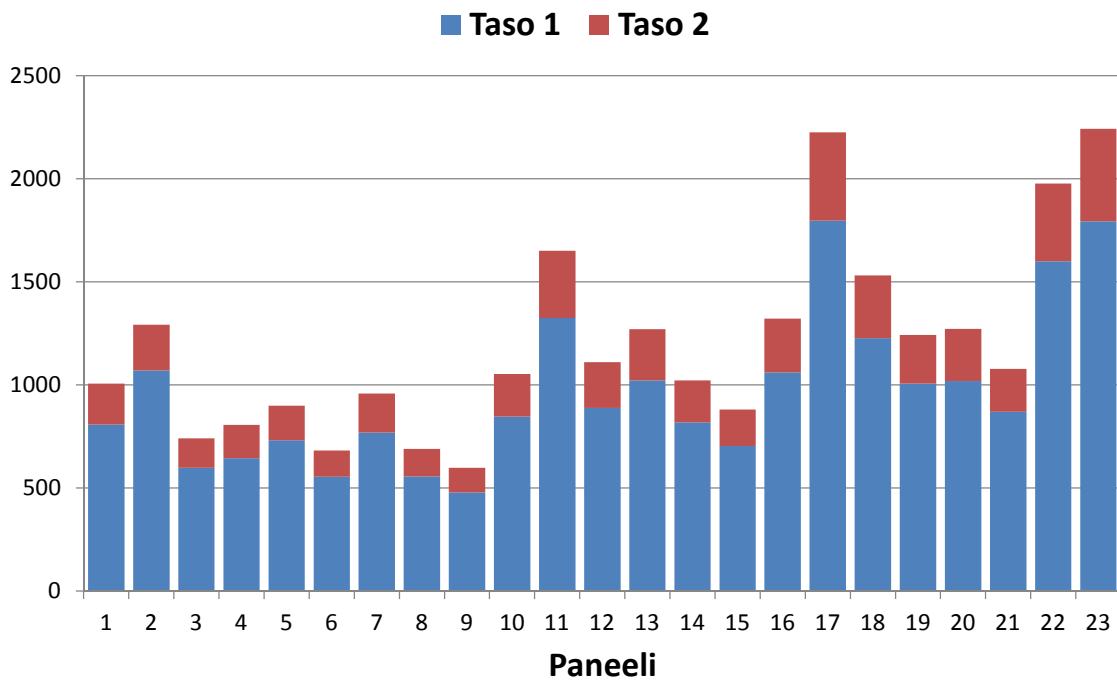

Vuoden 2011 luokitus

- Noin 19 500 lehteä ja julkaisusarjaa sekä noin 1200 kirjakustantajaa todettu tieteellisiksi (vähintään taso 1)
  - Lehdistä ja sarjoista n. 4100 (21 % kaikista) tasolla 2, näistä n. 1100 (6 % kaikista) myös tasolla 3
  - Kirjakustantajista n. 120 (10 %) tasolla 2
  - Luokiteltujen julkaisukanavien tekninen tarkistaminen (nimekkeet, ISSN-tunnukset ym.) edelleen käynnissä
- Luettelot vuonna 2011 luokitelluista lehdistä/sarjoista ja kustantajista Julkaisufoorumin verkkosivuilla:
www.tsv.fi/julkaisufoorumi/kanavaluettelot.html

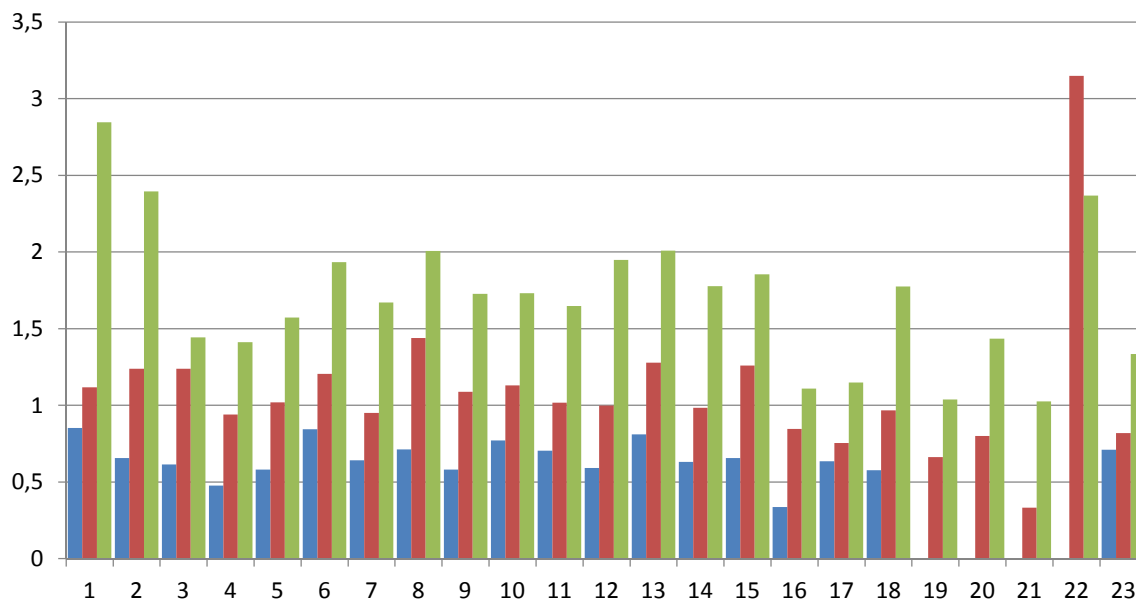
Lehtien/sarjojen lukumäärä paneeleittain

Jufo-tasot vs. viittausindeksi 2004-2008 (32242 suomalaista julkaisua, ISI Web of Science –aineisto)

■ Taso 1 ■ Taso 2 ■ Taso 3

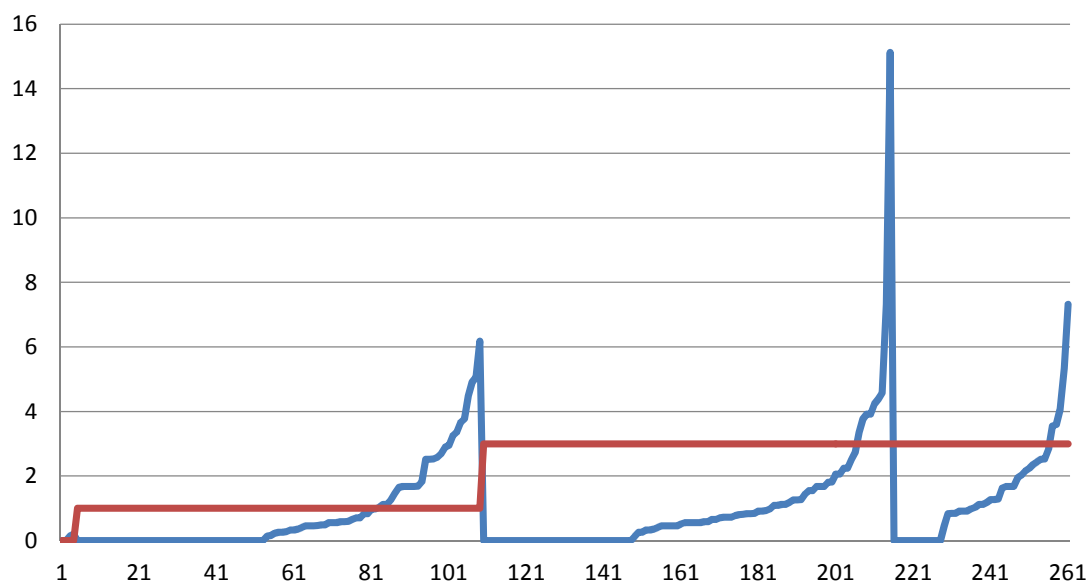

Julkaisukohtaiset viittausindeksit Jufo-tasoin

(Aalto-yliopisto, matematiikan ja tilastotieteen paneeliala)

— Suhteellinen viittausindeksi — JuFo-pisteet

Haku- ja ehdotussivut

- Julkaisufoorumi-luokituksen ”lopputuote” jatkossa:
- Haku sivu korvaa em. luettelot
  - Mahdollisuus tehdä hakuja eri kriteereillä (esim. nimeke, taso, tieteenala)
- Mahdollisuus kommentoida haettuja julkaisukanavia
  - Esim. eri mieltä tasoluokituksesta, lakannut ilmestymästä, vaihtanut nimeä
  - Kommentit välitetään paneeleille
- Ehdotussivu
  - Kuka tahansa voi ehdottaa julkaisukanavia luokiteltavaksi

Jufo-luokituksen hyviä käytäntöjä

- Peruseriaate: tutkijoiden valitsemat ja saavuttamat julkaisukanavat ”ennustavat” julkaisujen tasoa suurten julkaisumäärien tasolla
- > Luokitus sopii tuottamaan tietoa esim. kokonaisen tutkimusorganisaation tai tieteenalan julkaisutoiminnasta
  - Tulosten perusteella voidaan esim. informoida organisaatioiden tai alojen tutkimusta arvioivia asiantuntijajaneelleita
- Luokituksen perusteella voidaan jakaa resursseja: enemmän korkeamman tason julkaisuista
  - Ks. OKM:n työryhmän ehdotus yliopistojen rahoitusmallin uudistamiseksi: <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2011/liitteet/okmtr26.pdf>
  - > työryhmän ehdotuksessa taso 2 ja 3 samanarvoisia, eli käytännössä ero vain tasojen 1 ja 2 välillä

Jufo-luokituksen hyviä käytätapoja

- Luokitusta tulee käyttää tieteenalojen sisällä, esim.
  - Seurataan organisaation tietyn alan kehitystä luokituksen avulla
  - Verrataan useamman tutkimusorganisaation saman alan julkaisutoiminnan tasoa toisiinsa
  - Verrataan yhden tutkimusorganisaation useamman alan julkaisutoimintaa, kun on suhteutettu kunkin alan julkaisujen taso esim. alan kansalliseen keskitasoon (vaatii kansallisen tason tietoja -> kansallinen julkaisurekisteri)
- Muita hyviä käytäntöjä luokituksen käytössä
  - Kaikkien tasojen käyttö (taso 1 ei ole ”huonojen” kategoria, ero tasojen 2 ja 3 välillä ei kovin merkityksellinen humanistisilla aloilla)
  - Kaikkien tieteellisten julkaisujen perustyyppien huomioiminen (artikkeli lehdessä, artikkeli kokoomateoksessa ja monografia)
  - Julkaisutyyppien painottaminen eri kertoimilla (artikkeli vs. monografia)
  - Yhteisjulkaisujen osittaminen kirjoittaja- tai organisaatiomäärän kesken

Jufo-luokituksen vääriä käyttötapoja

- Älä arvioi yksittäisen tutkijan tai tutkimusryhmän julkaisuja luokituksen avulla, tai käytä luokitusta rekrytoinnin apuvälineenä
  - Syy: julkaisumäärät ovat liian pieniä, yksittäisten julkaisujen taso vaihtelee paljon pienessä joukossa, eikä julkaisukanavan taso ”ennusta” julkaisujen tasoa
- Älä jaa tasoluokitettuja julkaisukanavia (etenkin lehtiä ja sarjoja) poissulkevasti tieteenalojen mukaan
  - Syy: käytetty julkaisukanava ei määritä tutkimuksen ja julkaisun tieteenalaa riittävän tarkasti (esim. ”radiologian” lehdissä julkaistaan ”tietojenkäsittelytieteen” julkaisuja)
  - Varoittava esimerkki Australia

Jufo-luokituksen väriä käyttötapoja

- Älä vertaile eri tieteenalojen julkaisutoimintaa suoraan luokituksen avulla
  - **TASON 2 JULKAISUJEN OSUUS VAIHTELEE TIETEENALOITTAIN, sillä**
  - Julkaisufoorumi-luokituksen kriteerit korostavat kansainvälisyyttä tasoilla 2 ja 3
  - Tutkimuskohteet ovat luonnon-, lääke- ja teknisissä tieteissä universaalimpia kuin yhteiskunta- ja humanistisissa tieteissä, joten ensin mainituilla aloilla julkaistaan lähes pelkästään kv. foorumeilla (englanniksi)
  - Ensimmäisillä aloilla julkaisutoiminta myös keskittyy vahvemmin kohti harvoja korkeatasoisina pidettyjä tieteellisiä lehtiä, joilla on suuri julkaisuvolyymi
  - Yhteiskunta- ja humanistisissa tieteissä julkaisutoiminta hajaantuu useampiin julkaisufoorumeihin, joilla on pieni julkaisuvolyymi
  - Vaihtelua myös päätieteenalojen sisällä

Julkaisufoorumin tulevaisuus

- **Julkaisufoorumi-luokituksen täydentäminen ja päivittäminen**
  - Tasoluokitusten päivitys kolmen vuoden välein -> seuraava luokituksen päivitys 2014
  - Välivuosina uusia julkaisukanavia mukaan tasolle 1
  - Paneelien kaudet kolmivuotisia -> nykyisten paneelien kausi 2013 loppuun
  - Paneelien pj:t ja vara-pj:t arviointiryhmä, joka hyväksyy välivuosina uusia julkaisukanavia (muut paneelijäsenet tukena)
- **Julkaisufoorumi-luokitusta ylläpidetään TSV:ssa ainakin vuoden 2012 ajan**
  - Yksi työntekijä
  - Uusi ohjausryhmä, nykyisen kausi päättyy helmikuun loppuun

Julkaisufoorumin tulevaisuus

- Kehittämiskohteita
  - Paneelien ja muun tiedeyhteisön välisen kommunikation tiivistäminen arvioinnissa
  - Paneelijäsenten valintaprosessin kehittäminen
  - Kirjasarjojen tasoluokittelu
  - Konferenssisarjojen tarkempi tasoluokittelu
  - Yhteistyö kansallisen julkaisurekisterin kehittäjien kanssa (tasoluokitusten yhdistäminen luotettavasti julkaisutietoihin)
  - Yhteistyö esim. muiden Pohjoismaiden kanssa luokituksen kehittämisessä

Lisätietoa Julkaisuforumista

Koordinaattori Otto Auranen (29.2.2012 asti)

(09) 2286 9221, (044) 346 9492, otto.auranen@tsv.fi

Projektsihteeri Janne Pölönen

(09) 2286 9246, (044) 346 9491, janne.polonen@tsv.fi

Julkaisuforumin verkkosivut: www.tsv.fi/julkaisuforumi

Julkaisuforumi myös Facebookissa